

Provincie Noord-Holland

Jaar	2009	33373
Ingekomen:	- 8 JUNI 2009	
Directie	BELRIJ	
Onderdeel:		
Dossiernr.:		

Zienswijze MER en Voorontwerp Inpassingsplan Wieringerrandmeer

ingediend door

LTO Noord
Landschap Noord-Holland
Milieufederatie Noord-Holland
Stichting Landschapszorg Wieringen
inwoners van Wieringen

deelnemers aan het
Wierings Beraad

Wieringen, 8 juni 2009

Correspondentieadres:
Bart Lankester, Noorderlaan 4, 1777 NA Hippolytushoef
tel. 06-52031701, email bart.lankester@morgenstrand.nl

Inhoud

	blz.
Zienswijze MER en Voorontwerp Inpassingsplan Wieringerrandmeer	3-7

Bijlagen

1. Het Andere Wieringerrandmeer - planconcept	8
1. Geen urgentie, wel kansen voor een randmeer	8
2. Kernkwaliteiten Wieringen en omstreken	9
3. Mobiliteit en ontsluiting	10
4. Andere waterhuishouding	11
5. Investeren in groen	12
6. Woningen en voorzieningen	13
7. Integraal omgevingsplan	15
8. Pluspunten t.o.v. Schorrenvariant	16
Colofon	18
2. Financiële Onderbouwing HAW	19
3. Position Statement LTO Noord	24
4. Position Statement Milieufederatie Noord-Holland/ Landschap Noord Holland	25
5. Position Statement St. Landschapszorg Wieringen	27

er geen sprake is van een echte urgentie voor het huidige plan: de noodzaak om de Schorrenvariant aan te leggen wordt voor een belangrijk deel gelegitimeerd door een onvoldoende onderbouwde en achterhaalde sociaal-economische impuls, overigens een veelgebezigd en voor de afweging van milieueffecten en -gevolgen onterecht gehanteerd argument bij gebiedsontwikkeling. Voor de werkelijke urgenties met serieuze gevolgen voor het milieu, zoals de stagnerende mobiliteit en de toenemende verzilting en zoute kwel in het studie- en plangebied, worden niet of nauwelijks aanvaardbare oplossingen aangedragen.

De exploitatie van het plan vereist een omvangrijk woningbouwprogramma, dat in de huidige tijd en in deze landelijke omgeving een inbreuk vormt op de balans in het gebied en geen enkele toegevoegde waarde biedt voor de ruimtelijke kwaliteit. Voor de realisering van de beoogde staande-mastroute is dit ons inziens een onaanvaardbaar offer.

- *Wat gebeurt er als er geen plan wordt gerealiseerd of maar een deel van het plan wordt gerealiseerd?*

Deze verkenning is, ook voorafgaand aan de MER-procedure, niet uitgevoerd. Tevens zijn, door toedoen van een vroegtijdige ontwikkelingscompetitie en contractvorming in een PPS-constructie, volwaardig uitgewerkte alternatieven op geen enkel moment serieus in de planoverwegingen betrokken. Aan echte participatie heeft het tot nu toe ontbroken. Dat heeft geleid tot een beperkt draagvlak: de Schorrenvariant is een plan van bestuurders en bouwers, niet van bewoners en andere belanghebbenden.

Het Andere Wieringerrandmeer: duurzaam en milieuvriendelijk

Omdat de PPS-partijen in 2008 bij de uitwerking van de varianten geen ruimte meer lieten voor serieuze alternatieven, hebben ondergetekenden als deelnemers in het Wierings Beraad een duurzaam alternatief ontwikkeld dat wél rekening houdt met landschappelijke kwaliteit, milieueffecten en risico's. Belangrijk is dat dit concept in hoofdlijnen - 'Het Andere Wieringerrandmeer' (HAW) - in beginsel al een breed maatschappelijk draagvlak heeft, waarbij met name de steun van zowel boeren als milieu- en natuurorganisaties opvallend is. HAW kan zelfs worden opgevat als een eerste fase van de ruimtelijke planvorming in de Schorrenvariant.

HAW is voorgelegd aan de initiatiefnemers verenigd in de Stuurgroep Wieringerrandmeer, onder meer als optie van Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA). De Stuurgroep Wieringerrandmeer heeft, zonder het Wierings Beraad daarvan in kennis te stellen, het plan laten doorrekenen. Daarbij is louter afgegaan op een aantal presentatieschetsen, niet op de achterliggende denkrichting en overwegingen. De voor de hand liggende conclusie was: het 'Andere Wieringerrandmeer' is onvoldoende financieel onderbouwd, wordt niet haalbaar geacht en komt daarom niet in aanmerking om in de MER-procedure als reëel alternatief te worden meegenomen.

Deze gang van zaken is niet alleen onbehoorlijk, maar vooral ook teleurstellend, want HAW biedt ons inziens veel perspectief. Inmiddels heeft het Wierings Beraad een degelijke onderbouwing van HAW gemaakt (zie bijlagen), met als uitgangspunten:

- hoogwaardige natuur;
- goede waterkwaliteit;
- aansluiting bij bestaande landschappelijke waarden;
- geen grootschalige onteigening van agrariërs;
- financiering met max. 750 woningen in diverse klassen;
- beheersbare verkeersdruk;
- weinig (financiële) risico's;
- flexibiliteit m.b.t. eventuele uitbreiding.

Ontstaan en status van het Wierings Beraad

Het Wierings Beraad is ontstaan op Wieringen d.d. 30 maart 2007. Op initiatief van bewoners Dio Verbiest en Bart Lankester kwam een aantal betrokken maatschappelijke organisaties bijeen om hun zorgen te delen over het planvormingsproces voor een Wieringerrandmeer: Staatsbosbeheer, Hoogheemraadschap HNK, Milieufederatie Noord-Holland, LTO Noord en Landschapszorg Wieringen. Daarnaast namen adviseurs/onderzoekers van Alterra en Scomber deel aan het overleg. In een latere fase sloot ook Landschap Noord-Holland zich aan.

Omdat burgers en maatschappelijke organisaties stelselmatig niet gehoord werden door de PPS-partijen, heeft het Wierings Beraad als eerste actie een brandbrief geschreven naar vier ministers. De in deze brief geuite zorgen werden op rijksniveau gedeeld, maar de rijksoverheid bleef van mening dat het Wieringerrandmeer een regionale aangelegenheid was en is.

Niettemin is binnen het Wierings Beraad afgesproken om een kritisch-constructieve houding te blijven aannemen jegens de bestaande planvorming en eendrachtig een gedegen alternatief uit te werken. Dat dit alternatief breed gedragen wordt, blijkt uit de ondersteunende brieven van de verschillende organisaties die als bijlagen zijn aangehecht.

Voor uw begrip, het Wierings Beraad is geen actiegroep, maar een overlegplatform van *stakeholders* die verontrust en bezorgd zijn over de kwaliteit, implicaties en risico's van het huidige plan voor het Wieringerrandmeer.

Overleg met initiatiefnemers, min. van Vrom en 2de Kamer

Voorafgaand, tijdens en na de totstandkoming van HAW, is regelmatig contact geweest met – en gepresenteerd en aangeboden aan – het ministerie van VROM (28/03/08), het projectbureau Wieringerrandmeer(18/09/07), stuurgroep Wieringerrandmeer (PPS-partijen, 13/08/08) en 2de kamer Cie VROM (5/02/08). Het alternatief HAW is aangeboden aan de stuurgroep Wieringerrandmeer met het verzoek om als een van de alternatieven in de MER-procedure in beschouwing te worden genomen. HAW is door de stuurgroep, mede op grond van een toen nog ontbrekende financiële onderbouwing en op basis van een - zonder hoor en wederhoor - door de initiatiefnemers zelf opgesteld memo (27/08/08), als onvoldoende reëel afgewezen.

Zienswijze op MER en voorontwerp inpassingsplan

Door het Wierings Beraad is – naar aanleiding van het besluit om HAW niet in de MER-procedure mee te nemen – opdracht verstrekt aan VGG Adviseurs om HAW financieel te onderbouwen, mede ter vergelijking met het voorkeursalternatief. Omdat HAW niet tot de formele MER-procedure is toegelaten – en naar het inzicht van het Wierings Beraad wel degelijk de basis vormt voor een reëel en haalbaar alternatief – is ervoor gekozen om HAW met onderbouwing niet alleen als zienswijze op de MER in te dienen, maar ook als zienswijze op het voorontwerp inpassingsplan dat de provincie Noord Holland ter inzage heeft gelegd, met afschriften aan de gemeenten Wieringen en Wieringermeer.

Uitgangspunten van Het Andere Wieringerrandmeer

1. *De menselijke maat als leidraad, ruimtelijke kwaliteitsverbetering als uitgangspunt, in plaats van het programmatisch sluiten van een groot en risicovol exploitatietekort.*

2. *Oplossen van werkelijke en actuele urgenties in de waterhuishouding (klimaat - verzilting), de woningmarkt (financiële crisis), de agrarische en cultuurhistorische betekenis (hernieuwde toekomstwaarde van gronden) en de infrastructuur (infarct bij Afsluitdijk en de advies Cie. Veerman), in plaats van achterhaalde urgenties over de sociaal-economische ontwikkeling (zie Sociaal-Economische Effectstudie Wieringerrandmeer, januari 2006) als primair doel.*

3. *Nieuwe kennis benutten uit Bouwen met Water (Kenniproject BSIK Leven met water publicaties d.d. 2005-2009) en Cradle to Cradle (GOB-DLG publicatie d.d. 2009) als middel voor duurzame gebiedsontwikkeling, in plaats van bouwen om water kostendekkend te kunnen financieren.*

4. *Verantwoord investeren in Wieringen, de Wieringermeer en hun bewoners, in plaats van investeren in een staande-mastroute voor bezoekers en nieuwkomers.*

Geen bezwaar tegen een randmeer, maar een breed gedragen alternatief

Ondergetekenden, deelnemers aan het Wierings Beraad, verzoeken Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en de Commissie voor de MER Wieringerrandmeer om kennis te nemen van deze zienswijze, deze niet louter te zien als bezwaar, maar daarentegen Het Andere Wieringerrandmeer inclusief onderbouwing te beschouwen als een serieus te nemen alternatief. Het Wierings Beraad is uiteraard gaarne bereid om het HAW en de onderbouwing in deze fase van de MER-procedure nogmaals toe te lichten.

Met respectvolle groet,

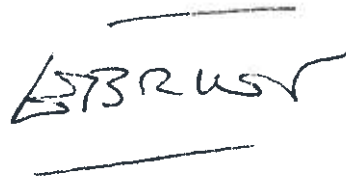
T. Beishuizen,
algemeen voorzitter LTO Noord

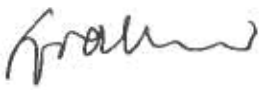
Drs. T.H.H. van Vuren,
algemeen secretaris LTO Noord

Jan Kuiper,
directeur Landschap Noord-Holland

Ernest Briët,
directeur Milieufederatie Noord-Holland

Sjoeke v/d Meulen,
secretaris Stichting
Landschapszorg Wieringen

Dio Verbiest,
bewoner

Bart Lankester,
bewoner

Het Andere Wieringerrandmeer

Haalbaar , schaalbaar en betaalbaar

Wierings Beraad, voorjaar 2008

1. Geen urgentie, wel kansen voor een randmeer

Goede gebiedsontwikkeling voldoet ten minste aan drie fundamentele voorwaarden: er is sprake van een urgentie, er is voldoende draagvlak en de argumenten zijn valide. In elke fase moet een gebiedsontwikkelingsplan aan deze voorwaarden kunnen worden getoetst. Het huidige plan voor een Wieringerrandmeer kan ons inziens die toets niet doorstaan.

Hoewel een strikte urgentie voor een Wieringerrandmeer ontbreekt, zijn er zeker kansen en uitdagingen om in dit gebied naar transformatie te streven. Maar niet tot elke prijs en met voorbijgaan aan nieuwe inzichten. Wierings Beraad heeft, in samenwerking met maatschappelijke organisaties en ondersteund door derden (Alterra, Oosterhuis Architecten, Mapsup), een alternatief randmeerplan ontwikkeld dat wél aan de voorwaarden van gebiedsontwikkeling beantwoordt.

De contouren van het 'Andere Wieringerrandmeer' worden bepaald door respect voor het fraaie gebied en zijn bewoners/gebruikers, nu en in de komende decennia. Het alternatief is flexibeler, minder ingrijpend en doet recht aan oorspronkelijke ambities. Groen, blauw en rood zijn op geëigende gronden in het plan vertegenwoordigd. Haalbaar, schaalbaar en betaalbaar: als er een randmeer moet komen, dan graag zó.

2. Kernkwaliteiten Wieringen en omstreken

Het toekomstige Wieringerrandmeer komt op en tegen het huidige Wieringen aan te liggen. Een aardkundig monument dat vermoedelijk is ontstaan na de voorlaatste IJstijd en al zo'n 70.000 jaar geleden werd bewoond. Het voormalige eiland, dat na de inpoldering van de Wieringermeer (1930) aan het vasteland kwam te liggen, wordt nu nog aan drie kanten omsloten door water: de Waddenzee, het Amstelmeer en het IJsselmeer.

De kernkwaliteiten van Wieringen en directe omgeving zijn:

- woon- en leefomgeving
- natuur, stilte en recreatie
- verbinding met water

3. Mobiliteit en ontsluiting

Als er al een urgentie is om het gebied te transformeren, dan is dat de toegenomen verkeersdruk op de A7, de Afsluitdijk en de N99. De opstoppingen bij de sluis nemen nog steeds toe, het verkeer van Amsterdam naar Den Helder wordt nog steeds over het eiland Wieringen geleid en de N99 wordt steeds meer door bewoners en gebruikers als een ernstige barrière ervaren in plaats van een logische route.

In het huidige randmeerplan is geen aandacht besteed aan deze urgentie, noch aan de recente ontwikkelingen rond de renovatie van de Afsluitdijk. Toen was dat wellicht nauwelijks urgent, nu en straks kan het eiland deze verkeersstromen nauwelijks verwerken – nog afgezien van het feit dat de N99 het Wieringer landschap op een onnatuurlijke en onlogische wijze doorsnijdt. Daarom bepleiten we een alternatief.

Met **Het Andere Wieringerrandmeer** willen we investeren in veilige langzaam verkeeroutes voor wandelaars, fietsers en lokaal verkeer van het eiland naar het Randmeer, het Robbenoordbos en Wieringerwerf. Dat betekent dat het snelverkeer wordt afgeleid van het eiland, zoals ook al in het streekplan is voorzien. Doordat het alternatief de woningbouw clustert rond de knoop bij de Afsluitdijk, rond de kernen en vooralsnog mikt op seizoensbewoning aan het Randmeer, wordt voorkomen dat nieuwe verkeersstromen de toch al aanwezige problemen rond de verkeersafwikkeling verder verslechteren.

